

Stockholms
universitet

1 (1)

2016-03-15

SU FV-1.1.3-0856-16

Åsa Borin
Kanslichef

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet

Prövning enligt 7 kap. 29 § miljöbalken avseende bekämpning av stickmygglarver i översvänningsvåtmarker, Heby, Tierps, Älvkarleby, Sala, Avesta, Gävle och Sandvikens kommuner

Stockholms universitet avstår från att lämna synpunkter på rubricerad remiss med hänvisning till den korta remisstiden. Vi hänvisar till Stockholms universitets yttrande till Naturvårdsverket rörande ansökan om spridning av biologiskt bekämpningsmedel i Dalälvens översvänningsområden, yttrandet bifogas.

Anders Karlhede
Vicerektor för det naturvetenskapliga
området

Åsa Borin
Kanslichef

Områdesnämnden för naturvetenskap

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 12
www.su.se

Telefon: 08-16 20 00
Telefax:
E-post:

Åsa Borin
Kanslichef

Yttrande över ansökan om spridning av biologiskt bekämpningsmedel mot stickmyggor i Dalälvens översvänningsområden under 2016

Yttrandet har på rektors uppdrag utarbetats av Områdesnämnden för naturvetenskap. Ärendet har beretts av professor Magnus Breitholtz, Institutionen för miljövetenskap och analytisk kemi.

Naturvårdsverket handlägger för närvarande en ansökan om dispens från förbudet att använda luftfartyg för spridning av bekämpningsmedlet VectoBac G för bekämpning av larver av översvänningsmygg i Nedre Dalälven (ärendenummer: NV-07529-15). Dessa områden ligger till stor del inom Natura 2000-områden. Handläggningen omfattar därför även en ansökan om tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område.

Ansökan avser perioden 1 maj till och med 31 augusti 2016. Den maximala ytan för spridning uppgår till 11 671 hektar, varav ca 5 270 hektar utgör Natura 2000-habitat. Årets ansökan omfattar i huvudsak samma områden som ansökan 2014 kompletterat med en utvidgning omfattande 1 882 hektar Natura 2000-habitat. Bekämpningen är planerad att i huvudsak utföras med helikopter men även till viss del manuellt. Spridningen är planerad att ske vid högst fyra olika tillfällen. Sökanden vill som mest använda 200 ton bekämpningsmedel varav cirka 122 ton inom Natura 2000-områdena.

Liksom kemisk bekämpning kan det inte uteslutas att också biologisk bekämpning av stickmygglarver *de facto* kan leda till ekologiska konsekvenser på sikt, vilket kommunen också understryker i sin ansökan. Naturvårdsverket fick av regeringen således uppdraget att i samråd med Länsstyrelsen i Gävleborgs län och efter samråd med Socialstyrelsen (numera Folkhälsomyndigheten), Statens jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt, Skogsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten och Kemikalieinspektionen, utvärdera effekterna av bekämpning av översvänningsmyggor med det biologiska bekämpningsmedlet VectoBac G. Själva kunskapsöversikten utfördes av Mistras råd för evidensbaserad miljövard (EviEM). Mot bakgrund av hur toxiciteten hos Bti fungerar anses en väl avvägd användning av Bti inte ha några direkta effekter på fåglar, fiskar och däggdjur, inklusive boskap och

Områdesnämnden för naturvetenskap

husdjur. En kompletterande studie som SLU genomfört tyder samtidigt på att upprepade behandlingar med majsbunden Bti förändrar näringsvävens bas i dessa ekosystem. Trots detta får det ändå anses att kunskapsläget vad gäller ekologiska konsekvenser alltså inte är tillräckligt utrett för att på ett vetenskapligt sätt kunna fastställa vilka konsekvenser som bekämpningen har på sikt.

Kommunen har i ansökan inte angett att man planerar tillämpa sig av några alternativa metoder (t.ex. slåtter och bete), utan hänvisar till att det krävs större omregleringar av Dalälven för att få till stånd en tillräckligt effektiv begränsning av de aktuella myggpopulationerna. Någon sådan omreglering är inte aktuell under 2016 och kommunen anser således att bekämpning med VetoBac G är det enda alternativet som fungerar.

Med detta som utgångspunkt finns skäl att lämna tillstånd för bekämpning av stickmyggs-larver enligt ansökan. Stockholms universitet vill dock framhålla att bekämpningen bör användas mycket restriktivt, och som ett sista alternativ. Alternativa metoder bör rent generellt användas innan bekämpningsmedel sätts in. Det verkar dock som att effekten av dessa alternativa metoder skiljer sig åt från år till år och från plats till plats. Över tid bör det mer tydligt framkomma var de alternativa metoderna fungerar tillräckligt väl, så att det område som måste bekämpas med Bti kan minimeras så långt som möjligt. De alternativa metoder för myggbekämpning på längre sikt som anges i ansökan får anses vara intressanta och kan säkerligen komma att leda till en minskning av användningen av VetoBac G. Dock kan även dessa nya metoder ha betydande ekologisk inverkan och det måste anses vara högst osäkert att sätta in en eller flera av dessa innan deras potentiellt negativa effekter har utretts noggrant.

Anders Karlhede
Vicerektor för det naturvetenskapliga
området

Åsa Borin
Kanslichef